

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ג' בשבט, תשע"ט
9 בינואר, 2019
008/2019

רמת האנגלית של סטודנטים בישראל, תשע"ו (2015/16) ותשע"ח (2017/18)

English level of students in Israel, 2015/16 and (2017/18)

ההודעה מתמקדת ברמת האנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון במוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל, כפי שהיא משתקפת בשנת תשע"ח (2017/18) מציוני הבגרות, ובשנת תשע"ו (2015/16) מציוני בחינות המיון באנגלית.¹

הציונים בבחינות הבגרות

- הציון המשוקלל² בבחינת הבגרות באנגלית בקרב סטודנטים חדשים לתואר ראשון³ היה 102 בממוצע. הציון הממוצע של הסטודנטים באוניברסיטאות היה גבוה באופן ניכר (111) מהציון של סטודנטים במכללות האקדמיות (97) ובמכללות האקדמיות לחינוך (96).
- הסטודנטים לרפואה קיבלו את ציון הבגרות באנגלית הגבוה ביותר (119). לעומת זאת, הציון של הסטודנטים למקצוע הלימוד מינהל מערכות בריאות, היה מהנמוכים ביותר, הן באוניברסיטאות (94) הן במכללות האקדמיות (87).
- ציון הבגרות באנגלית הממוצע של סטודנטים גברים היה דומה לזה של הנשים ברוב תחומי הלימוד ובכל סוגי המוסדות.
- באוניברסיטאות, לא נמצאו הבדלים בציוני הבגרות באנגלית בין סטודנטים ערבים לבין יהודים ואחרים, אך במכללות האקדמיות היו ביניהם פערים קלים.

הציונים במבחני המיון

- 36% מהסטודנטים באוניברסיטאות קיבלו ציון גבוה מאוד (בטווח של 134-150) והיו זכאים לפטור מהשתתפות בקורסי אנגלית במסגרת הלימודים האקדמיים לתואר הראשון, לעומת 5% במכללות האקדמיות לחינוך.

¹ האוכלוסיות בהודעה זו נבחרו בהתאם לזמינות הנתונים בעת כתיבת ההודעה, ראו הגדרות.
² כולל את כל יחידות הלימוד. ציון משוקלל בבחינת בגרות באנגלית כולל את הבונוסים האלה: לנבחנים ברמת 4 יחידות לימוד ניתן בונוס של 12.5 נקודות ולנבחנים ברמת 5 יחידות לימוד - בונוס של 25 נקודות.
³ לא כולל ציונים של סטודנטים שלמדו באוניברסיטה הפתוחה.

- רק ל-10% מהסטודנטים שהתקבלו ללימודים באוניברסיטאות היה ציון באנגלית שהוא מתחת לסף הכניסה,⁴ לעומת מחצית (50%) מהסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך.
- רק 9% מהסטודנטים שהתמחו בהוראת אנגלית במכללות אקדמיות לחינוך קיבלו ציון פטור באנגלית, ו-16% קיבלו ציון נמוך מאוד, מתחת לסף הכניסה.
- מסקר השכלה גבוהה שנערך ב-2014 עולה כי פחות ממחצית מהסטודנטים דיווחו על שיפור משמעותי ברמת האנגלית שלהם בעקבות לימודיהם.

הציונים בבחינת הבגרות באנגלית של סטודנטים חדשים בתשע"ח (2017/18)

בתשע"ח (2017/18), הציון המשוקלל בבגרות באנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון (לא כולל האוניברסיטה הפתוחה) היה 102 בממוצע. הציון בקרב הסטודנטים באוניברסיטאות היה גבוה יותר באופן ניכר (111) מהציון של סטודנטים במכללות האקדמיות (97) ובמכללות האקדמיות לחינוך (96). פיזור הציונים באוניברסיטאות היה קטן משמעותית מזה שבמכללות האקדמיות. כלומר רמת האנגלית באוניברסיטאות הייתה גבוהה ואחידה יותר (ראו לוח א).

לוח א - ציון בגרות אנגלית משוקלל של סטודנטים חדשים לתואר ראשון בשנת תשע"ח (2017/18), לפי סוג מוסד

מאפיינים	סך הכל	אוניברסיטאות	מכללות אקדמיות	מכללות אקדמיות לחינוך
מספר הסטודנטים - סך הכל	50,159	18,225	24,237	7,697
מתוכם:				
נבחנים בבחינות בגרות באנגלית - סך הכל	42,092	15,966	19,909	6,217
ממוצע הציונים	102.2	110.6	97.5	95.5
חציון הציונים	105.0	114.0	99.5	96.5
סטיית התקן של הציונים	15.4	11.8	15.1	15.1

⁴ לכל מוסד לימוד יש סף קבלה הנקבע על ידו, ובמוסדות רבים אי אפשר להתקבל ללימודים אקדמיים עם ציון הנמוך מ-85 נקודות.

מקצועות לימוד

ציוני הבגרות באנגלית של הסטודנטים באוניברסיטאות היו גבוהים מאלו של הסטודנטים במכללות האקדמיות במרבית מקצועות הלימוד.

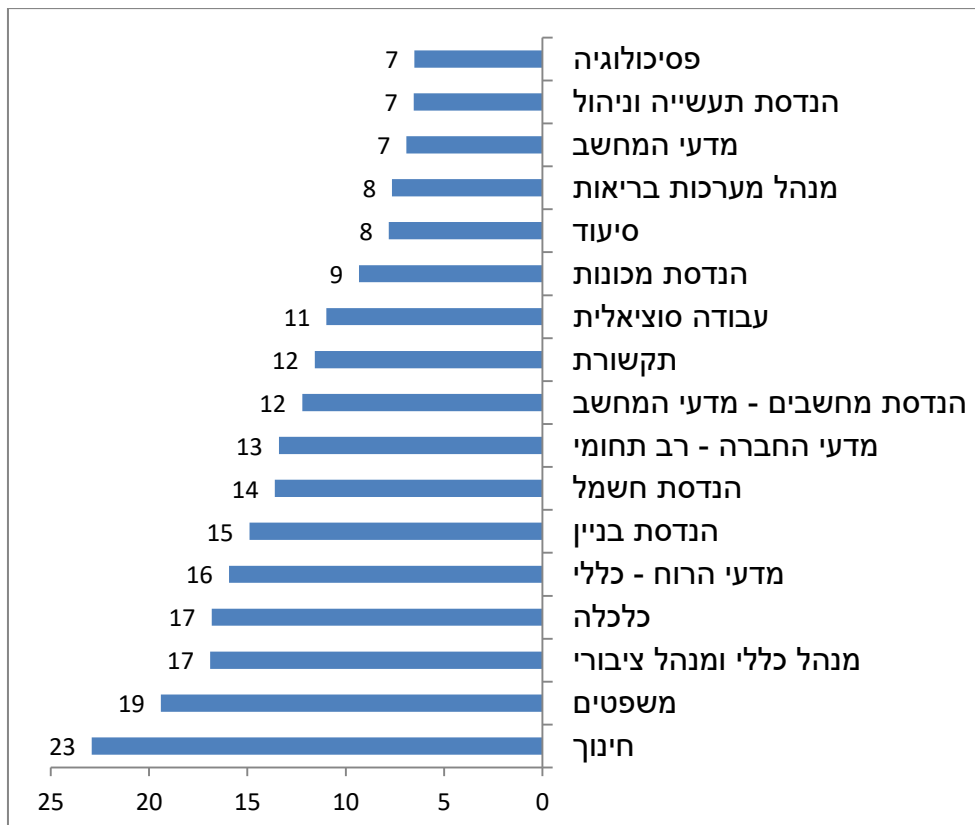
באוניברסיטאות הסטודנטים לרפואה קיבלו את ציון הבגרות באנגלית הגבוה ביותר (119), ואילו הסטודנטים במינהל מערכות בריאות - את הציון הנמוך ביותר (94).

במכללות האקדמיות, הסטודנטים בתקשורת חזותית ובמדעי המחשב קיבלו את ציוני הבגרות באנגלית הגבוהים ביותר (108 בשני מקצועות הלימוד).

מינהל מערכות בריאות (בדומה לאוניברסיטאות) היה ממקצועות הלימוד שבהם רמת הציונים הייתה הנמוכה ביותר (87).

הפערים הגבוהים ביותר בין האוניברסיטאות לבין המכללות האקדמיות היו בציוני הסטודנטים לחינוך ולמשפטים (כ-20 נקודות), והנמוכים ביותר - בפסיכולוגיה, הנדסת תעשייה וניהול ומדעי המחשב (כ-7 נקודות).

תרשים 1 - פערים בציוני הבגרות באנגלית (בנקודות ציון) בין סטודנטים חדשים לתואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות בתשע"ח (2017/18), לפי מקצועות לימוד נבחרים⁵

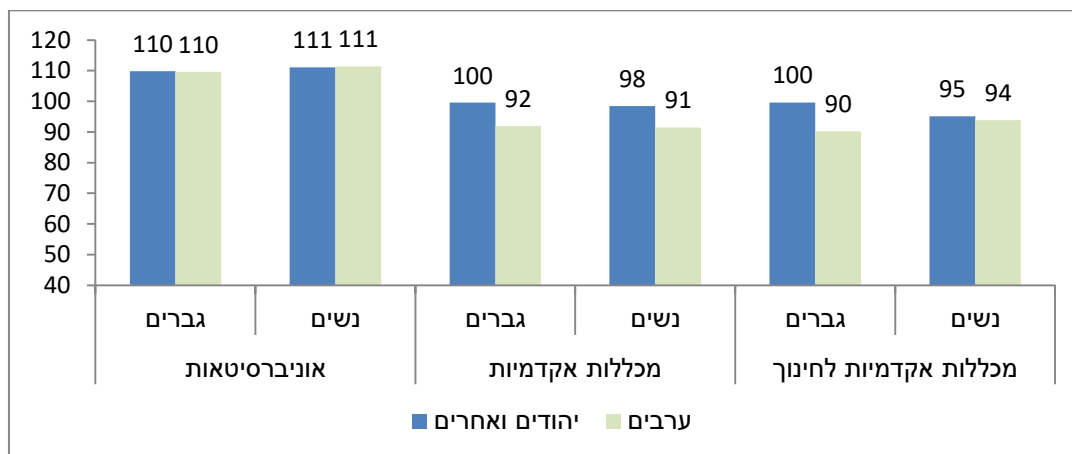
למידע נוסף, [ראו לוח 1](#).

⁵ מקצועות לימוד המייצגים מספר גדול של סטודנטים (מקצועות שכיחים) או מקצועות שהתבלטו ברמת אנגלית גבוהה או נמוכה במיוחד של הסטודנטים החדשים הלומדים בהם.

קבוצת אוכלוסייה ומין

באוניברסיטאות, לא נמצאו הבדלים בציוני הבגרות באנגלית בין סטודנטים ערבים לבין יהודים ואחרים,⁶ אך במכללות האקדמיות היו ביניהם פערים קלים.

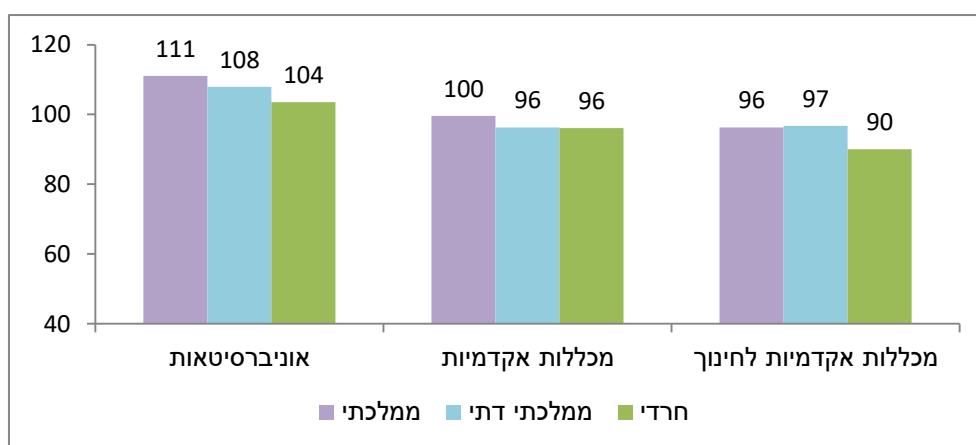
תרשים 2 - ציוני בגרות אנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון, לפי קבוצת אוכלוסייה, סוג מוסד ומין, תשע"ח (2017/18)

זרם חינוך⁷ בקרב יהודים ואחרים

באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות ציוני הבגרות באנגלית של סטודנטים שלמדו במוסדות מזרם חינוך ממלכתי היו גבוהים מאלה של סטודנטים שלמדו במוסדות מזרם חינוך ממלכתי-דתי וחרדי.

תרשים 3 - ציונים משוקללים בבגרות באנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון לפי זרם חינוך וסוג מוסד, תשע"ח (2017/18)

⁶ אחרים כוללים נוצרים לא-ערבים ואנשים שאינם מסווגים לפי דת במרשם האוכלוסין.

⁷ זרם חינוך - ההתייחסות היא ליהודים ואחרים, לפי זרם החינוך (ממלכתי, ממלכתי-דתי וחרדי) בבית הספר האחרון שבו למדו.

ציוני בחינות המיון באנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"ו (2015/16)

80% מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון בשנת תשע"ו (2015/16) נבחנו לפחות באחת מבחינות המיון באנגלית⁸ (פסיכומטרי, אמ"ר, אמיר"ם). 94% מהסטודנטים החדשים באוניברסיטאות נבחנו בבחינות אלו, במכללות האקדמיות - 76% ובמכללות האקדמיות לחינוך - 63%. הציון הממוצע של הסטודנטים באוניברסיטאות היה 120, במכללות האקדמיות - 100 ובמכללות האקדמיות לחינוך - 90.

לוח ב - הציונים בבחינות המיון⁹ של סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"ו (2015/16), לפי סוג מוסד

מכללות מכללות אקדמיות לחינוך	מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות	סך הכל	מאפיינים
8,684	25,567	19,269	53,520	מספר הסטודנטים - סך הכל
5,392	19,507	18,144	43,043	מתוכם: נבחנים בבחינות מיון באנגלית - סך הכל
63.1	76.3	94.2	80.4	סך הנבחנים (באחוזים)
90.1	100.1	120.4	107.4	ציון ממוצע
86	100	126	109	הציון הציונים
22.4	24.7	22.6	26.2	סטיית התקן של הציונים

יותר מחמישית (21%) מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון בשנת תשע"ו (2015/16) שנבחנו באחת מבחינות המיון באנגלית, קיבלו ציון גבוה מאוד (בטווח של 134-150), והיו זכאים לפטור מהשתתפות בקורסי אנגלית במסגרת הלימודים האקדמיים לתואר הראשון. יותר משליש (36%) מהסטודנטים באוניברסיטאות הגיעו לרמת פטור באנגלית, לעומת 5% בלבד במכללות האקדמיות לחינוך.

רבע (25%) מהסטודנטים החדשים לתואר ראשון באותה שנה קיבלו ציון נמוך מאוד (בטווח של 50-85). יצוין שבחלק מהמוסדות ציון בטווח זה אינו עומד בדרישות הסף לקבלה ללימודים. רק 10% מבין הסטודנטים באוניברסיטאות התקבלו ללימודים עם ציון נמוך מאוד, לעומת מחצית (50%) מהסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך. 31% מהסטודנטים במכללות האקדמיות המתקצבות ו-37% מהסטודנטים במכללות הלא מתקצבות קיבלו ציון נמוך מאוד. בקרב הסטודנטים שהתמחו בהוראת אנגלית במכללות האקדמיות לחינוך, רק 9% קיבלו ציון פטור באנגלית, ו-16% קיבלו ציון נמוך מאוד. למידע נוסף, [ראו לוח 3](#).

⁸ במכללות אקדמיות מסוימות מופנים הסטודנטים והמועמדים למבחני מיון אחרים, שלא במסגרת המרכז הארצי לבחינות והערכה (מאל"ו). לכן נתוני ההיבחנות אינם משקפים את רמת האנגלית של כלל הסטודנטים הלומדים במכללות אקדמיות.

⁹ טווח הציונים בבחינות המיון הוא 50-150, בשונה מטווח הציונים בבחינת הבגרות בו הציון המרבי הינו 125. לכן, אין משמעות להשוואה בין ציוני שתי הבחינות במונחי נקודות ציון.

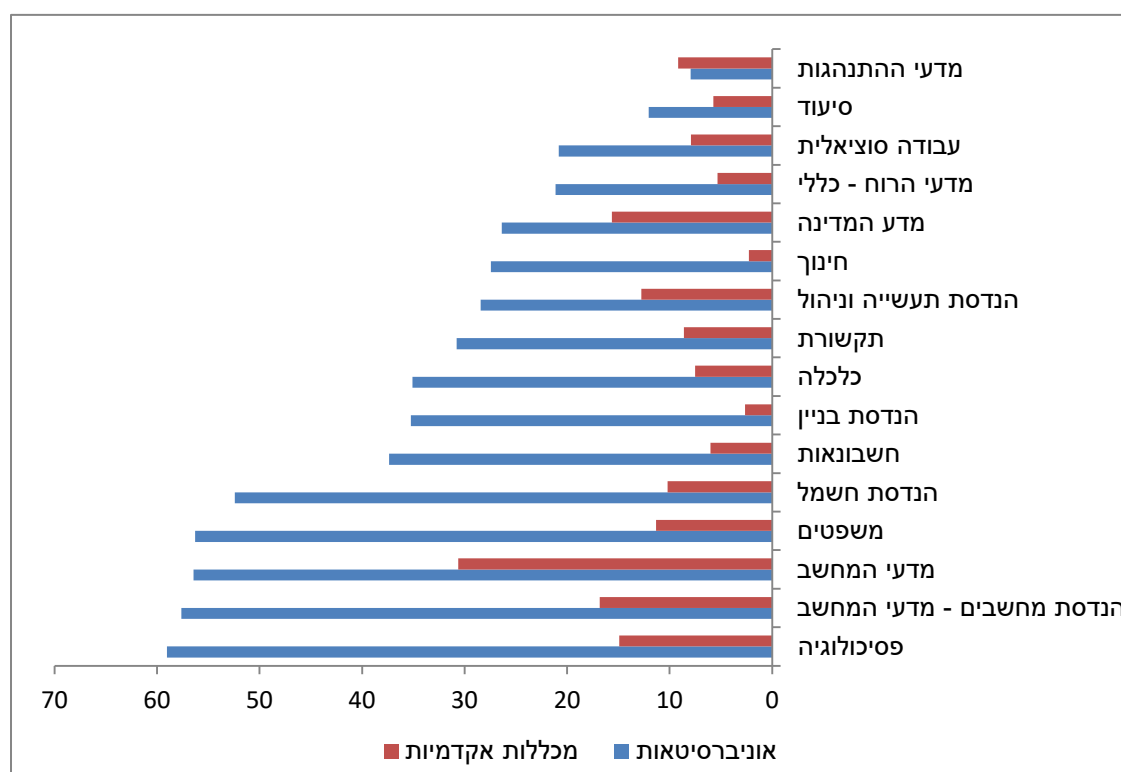
מקצוע לימוד

ליותר ממחצית הסטודנטים הלומדים באוניברסיטאות את מקצועות הלימוד פסיכולוגיה, הנדסת מחשבים, מדעי המחשב ומשפטים היה ציון גבוה בבחינת המיון באנגלית לעומת זאת, במקצועות הלימוד מדעי ההתנהגות, סיעוד ועבודה סוציאלית היה אחוז נמוך יחסית של סטודנטים.

נערכה השוואה של מקצועות הנלמדים הן באוניברסיטאות הן במכללות האקדמיות. נמצא כי במקצועות הלימוד הסלקטיביים (שבהם רף הקבלה גבוה) אחוז הסטודנטים במכללות האקדמיות שקיבלו פטור היה נמוך משמעותית מזה שבאוניברסיטאות, לדוגמה פסיכולוגיה (59% באוניברסיטאות לעומת 15% במכללות האקדמיות) והנדסת מחשבים - מדעי המחשב (58% לעומת 17%, בהתאמה). במקצועות פחות סלקטיביים, כדוגמת מדעי ההתנהגות, אחוז מקבלי הפטור היה נמוך הן באוניברסיטאות הן במכללות האקדמיות, וגם הפערים ביניהם היו נמוכים (ראו תרשים 6).

תרשים 4 - אחוז מקבלי פטור מקורסי חובה באנגלית מתוך הסטודנטים החדשים שלמדו בתשע"ו (2015/16),

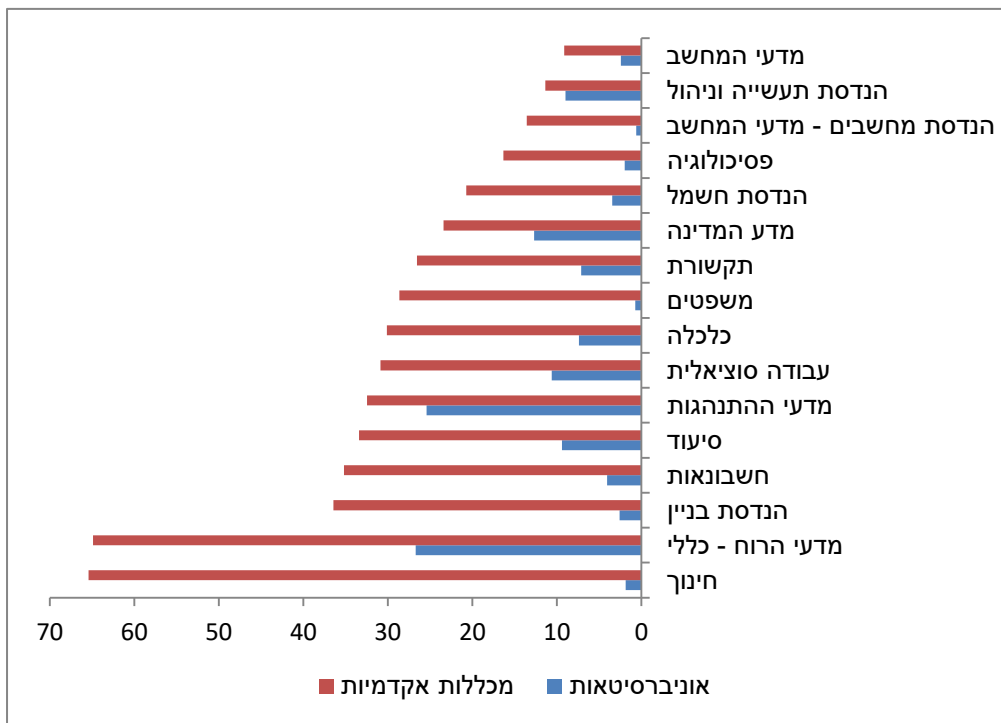
לפי מקצועות לימוד נבחרים וסוג מוסד

אחוז הסטודנטים שקיבלו ציון מתחת לסף הכניסה לאוניברסיטאות (ציון נמוך מאוד), היה גבוה יותר בקרב סטודנטים במכללות האקדמיות מאשר באוניברסיטאות במיוחד בחינוך (65% ו-2%, בהתאמה), ובמדעי הרוח - כללי (65% ו-27%, בהתאמה).

לעומת זאת, אחוז הסטודנטים שקיבלו ציון נמוך במדעי המחשב ובהנדסת תעשייה וניהול היה נמוך ונמצאו הבדלים קטנים יחסית בין המכללות לאוניברסיטאות.

תרשים 5 - אחוז מקבלי ציון מתחת לסף הכניסה, מתוך הסטודנטים החדשים שלמדו בתשע"ו (2015/16), לפי מקצועות לימוד נבחרים וסוג מוסד

למידע נוסף, [ראו לוח 2](#).

מין

כ-30% מהסטודנטים (גברים) הגיעו לרמת פטור באנגלית, לעומת 15% בלבד מהנשים. רק 17% מהגברים קיבלו ציון נמוך מאוד, לעומת כמעט שליש מהנשים (31%).

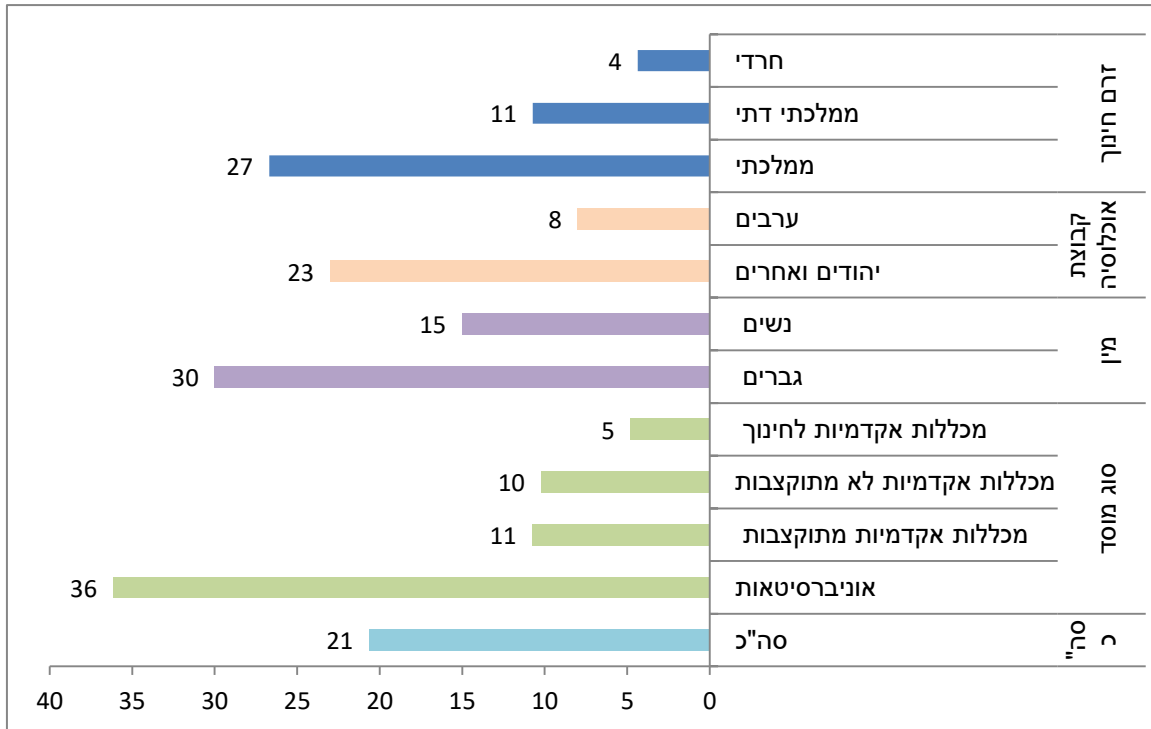
קבוצת אוכלוסייה

נמצאו פערים משמעותיים בין ציוני בחינת המיון של יהודים ואחרים לערבים: רק 8% מהסטודנטים הערבים הגיעו לרמת פטור באנגלית, לעומת 23% בקרב היהודים והאחרים. 43% מהסטודנטים הערבים קיבלו ציון נמוך מאוד פי שניים מאחוז היהודים (21%).

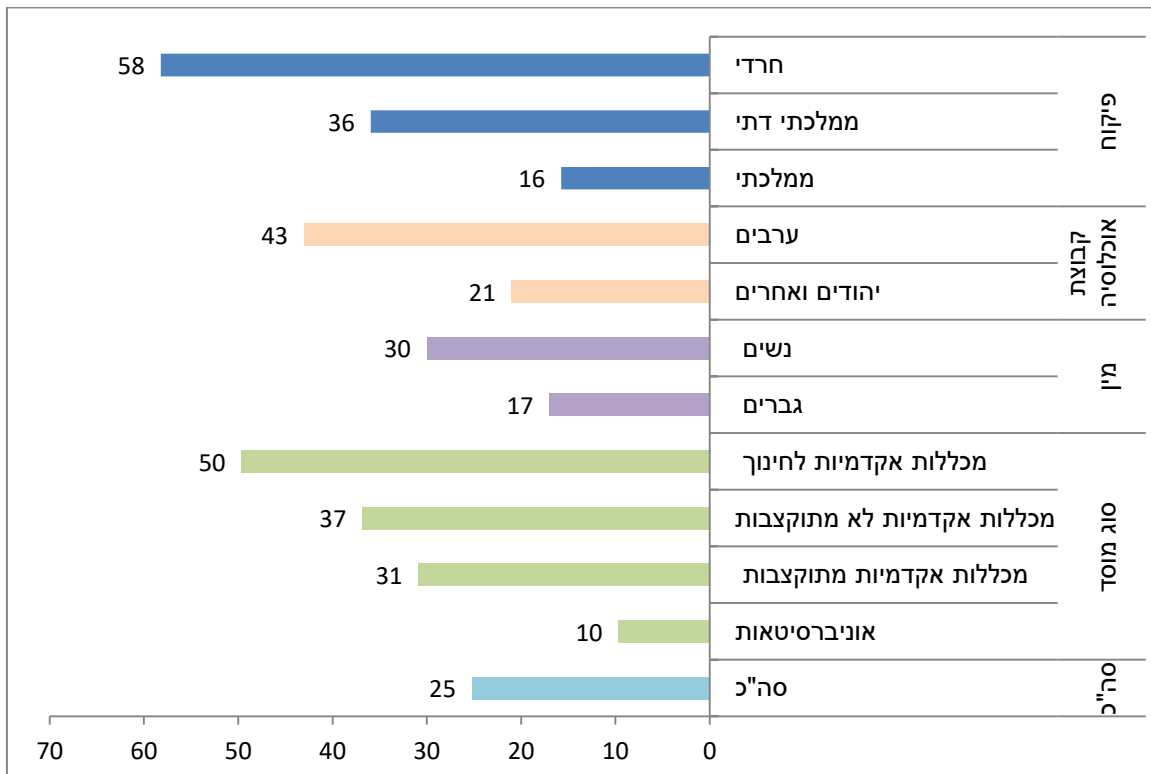
זרם חינוך

בקרב סטודנטים שלמדו במוסדות מזרם חינוך ממלכתי היה אחוז גבוה יחסית (27%) של מקבלי פטור באנגלית, לעומת 11% בחינוך הממלכתי-דתי, ו-4% בלבד בחינוך החרדי. אחוז גבוה במיוחד (58%) מהסטודנטים שלמדו במוסדות חינוך חרדיים, ויותר משליש (36%) מהסטודנטים שלמדו במוסדות חינוך ממלכתיים-דתיים קיבלו ציון נמוך.

תרשים 6 - אחוז מקבלי ציון פטור, לפי סוג מוסד, מין, קבוצת אוכלוסייה וזרם חינוך, שנת תשע"ו (2015/16)

תרשים 7 - אחוז מקבלי ציון מתחת לסף כניסה, לפי סוג מוסד, מין, קבוצת אוכלוסייה וזרם חינוך, שנת תשע"ו (2015/16)

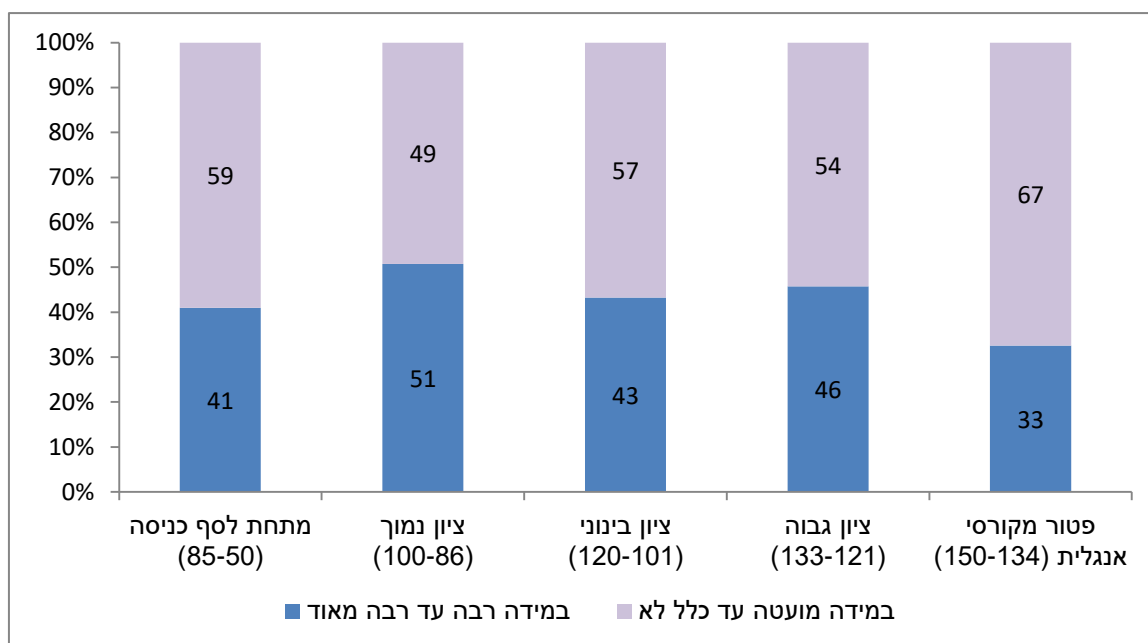
שיפור השליטה באנגלית בקרב סטודנטים לתואר ראשון בשנה השנייה ללימודיהם, תשע"ד (2013/14)

בסקר השכלה גבוהה שנערך בשנת 2014, נשאלו סטודנטים באיזו מידה הלימודים האקדמיים שיפרו את רמת האנגלית שלהם.¹⁰

רק 41% מתוך הסטודנטים עם ציוני האנגלית הנמוכים ביותר (50-85) דיווחו על שיפור רב בשליטה באנגלית. יותר ממחצית מהסטודנטים (51%) עם ציונים נמוכים (86-100) דיווחו על שיפור בשליטה באנגלית במידה רבה עד רבה מאוד.

לעומתם, בקרב סטודנטים שהגיעו לרמת פטור באנגלית (134-150), אחוז המדווחים על שיפור במידה רבה עד רבה מאוד בשליטה באנגלית היה הנמוך ביותר (33%).

תרשים 8 - אחוז המדווחים על שיפור במידת השליטה באנגלית בקרב סטודנטים לשנה ב, תשע"ד (2013/14)

¹⁰ בסקר המשך שנעשה בשנת 2018 בקרב אלה שהתחילו ללמוד באוניברסיטאות או במכללות בשנת הלימודים תשע"א (2010/11), רק שליש דיווחו (כשלוש שנים לאחר סיום התואר) על שיפור ברמת האנגלית שלהם (בכתיבה ובקריאה) במידה רבה.

הקשר בין ציוני בחינות הבגרות באנגלית לבין ציוני בחינות המיון באנגלית

המתאם בין ציוני הבגרות באנגלית לבין ציוני בחינות המיון באנגלית של הסטודנטים היה 0.75. נתון זה מעיד על קשר חיובי ומשמעותי בין שני סוגי הבחינות. עם זאת, בתוצאות הבחינות נמצאו פערי ציונים בין יהודים ואחרים לערבים ובין נשים לגברים.

את הקשר החיובי בין ציוני בחינת הבגרות לבין ציוני בחינת המיון באנגלית ניתן לראות בצורה מפורטת בלוח ה'. לדוגמה, 73% מהסטודנטים שקיבלו ציון גבוה מאוד בבגרות באנגלית (120-125), עברו בהצלחה יתרה את בחינות המיון באנגלית וקיבלו פטור מלימודי אנגלית (טווח ציונים של 134-150), ורק מעטים מהם קיבלו ציון נמוך מאוד. לעומת זאת, 77% מהסטודנטים שקיבלו ציונים מאוד נמוכים בבגרות באנגלית (40-85) קיבלו ציון נמוך מאוד בבחינות המיון באנגלית (50-84) ולא עברו את סף הקבלה ללימודים האקדמיים, ופחות מאחוז מהם קיבלו ציון המזכה אותם בפטור מלימוד אנגלית.

לוח ג - התפלגות ציוני הבגרות באנגלית וציוני בחינות המיון באנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון,

תשע"ו (2015/16)

ציון בבחינת המיון					סה"כ מספרים מוחלטים	סולמות ציונים
פטור מקורסי אנגלית (150-134)	ציון גבוה (133-120)	ציון בינוני (119-100)	ציון נמוך (99-85)	ציון נמוך מאוד (84-50)		
8,470	7,045	8,963	5,883	9,438	39,799	מספר הסטודנטים - סה"כ ציוני בגרות
0.6	1.7	7.0	13.7	77.0	4,976	84-40
2.1	6.0	21.7	26.3	43.9	9,822	85-99
9.5	20.6	37.1	21.3	11.7	9,592	100-110
37.8	32.1	23.7	4.9	1.5	11,133	110-119
73.1	19.3	6.8	0.7	0.2	42,76	120-125

בבחינות המיון באנגלית נמצאו פערים מהותיים בין נשים לגברים, ובין ערבים ליהודים ואחרים. לעומת זאת, בבחינות הבגרות באנגלית, לא נמצאו פערים מהותיים הנובעים מקבוצת אוכלוסייה ומין.¹¹

רמת האנגלית של הסטודנטים (גברים) המשתקפת מציוני בחינות המיון באנגלית הייתה גבוהה מזו של הנשים ב-13 נקודות (116 ו-103 בהתאמה) שהם חצי סטיית תקן. בציוני הבגרות באנגלית היה הפער לטובת הגברים נמוך משמעותית (סטיית תקן של 0.1 ופער של 2 נקודות בלבד בסולם ציוני הבגרות). ציוני הנשים בבחינת הבגרות באנגלית באוניברסיטאות היו גבוהים מעט מאלו של הגברים, אך בבחינות המיון הפער היה לטובת הגברים (0.3).

¹¹ בשנים 2014-2015 נערך סקר רמת מיומנויות בוגרים בישראל (PIAAC) בקרב אוכלוסייה בוגרת בגילי 16-65. במסגרת הסקר, דיווחו המשתתפים בין היתר לגבי רמת שליטת הדיבור שלהם באנגלית, ולא נמצאו הבדלים בין גברים לנשים ברמת השליטה בדיבור באנגלית. נתונים אלה עומדים בקנה אחד עם ציוני הבגרות באנגלית שבהם אין הבדלים בין נשים לגברים.

סטיות תקן). הפער הגדול ביותר בין תוצאות הבחינות היה במכללות האקדמיות לחינוך בהן ציוני הנשים בבחינת הבגרות היו גבוהים מציוני הגברים ב-0.1 סטיית תקן, אך נמוכים מציוני הגברים בבחינות המיון ב-0.4 סטיית תקן.

לוח ד - ציון ממוצע לפי סוג בחינה, לפי מין ולפי סוג מוסד, תשע"ו (2015/16)

בחינות מיון באנגלית			בגרות באנגלית			סוג בחינה
נשים	גברים	סה"כ	נשים	גברים	סה"כ	סוג מוסד ומין
103.5	115.9	108.3	102.2	103.7	102.8	סה"כ
118.4	125.2	121.4	109.7	108.9	109.4	אוניברסיטאות
96.0	108.1	100.9	97.6	99.1	98.2	מכללות אקדמיות
88.8	98.3	90.3	96.6	94.6	96.3	מכללות אקדמיות לחינוך

לוח ה - הפרשי הציונים בין נשים לגברים (לטובת הגברים) בסטיית תקן, לפי סוג מוסד, תשע"ו (2015/16)

מכללות אקדמיות לחינוך	מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות	סה"כ	סוג מוסד
-0.1	0.1	-0.1	0.1	בגרות באנגלית
0.4	0.5	0.3	0.5	בחינות מיון אנגלית

רמת האנגלית של הסטודנטים היהודים והאחרים המשתקפת מציוני בחינות המיון באנגלית הייתה גבוהה מזו של הסטודנטים הערבים ב-16 נקודות (111 ו-95, בהתאמה), שהן 0.6 סטיות תקן. לעומת זאת, בבחינת הבגרות ההבדלים ביניהם עמדו על 6 נקודות בלבד (104 ו-98 בהתאמה), שהן 0.3 סטיות תקן. באוניברסיטאות, לא נמצאו כמעט הבדלים בציוני הבגרות בין הסטודנטים היהודים והאחרים לבין הסטודנטים הערבים (פחות מ-0.1 סטיית תקן). עם זאת, נמצא פער משמעותי של 0.4 סטיות תקן בין ציוני בחינת המיון באנגלית של הסטודנטים היהודים לערבים (123 ו-113, בהתאמה).

לוח ו - ציון ממוצע לפי סוג בחינה, לפי סוג קבוצת אוכלוסייה ולפי סוג מוסד, תשע"ו (2015/16)

בחינות מיון אנגלית			בגרות באנגלית			סוג בחינה
ערבים	יהודים ואחרים	סה"כ	ערבים	יהודים ואחרים	סה"כ	סוג מוסד ודת מוצא
94.6	111.3	108.3	98.4	103.7	102.8	סה"כ
113.3	122.9	121.4	108.8	109.5	109.4	אוניברסיטאות
83.6	104.6	100.9	91.6	99.7	98.2	מכללות אקדמיות
84.1	92.6	90.3	94.2	97.1	96.3	מכללות אקדמיות לחינוך

לוח ז - הפרשי הציונים בין יהודים ואחרים לערבים (לטובת היהודים והאחרים) בסטיית תקן,
 לפי סוג מוסד, תשע"ו (2015/16)

מכללות אקדמיות לחינוך	מכללות אקדמיות	אוניברסיטאות	סה"כ	סוג מוסד
0.2	0.5	0.1	0.3	בגרות באנגלית
0.4	0.9	0.4	0.6	בחינות מיון אנגלית

בעת כתיבת ההודעה המידע על חלק מהנבחנים בבחינות המיון היה עד שנת 2015, ואילו המידע על הנבחנים בבחינות הבגרות כלל את הנבחנים עד שנת 2017. לכן המידע על ציוני האנגלית בבחינת הבגרות מתייחס לאוכלוסיית הסטודנטים שלמדו בשנת תשע"ח (2017/18), ואילו נתוני בחינות המיון באנגלית מתייחס לסטודנטים שלמדו בשנת תשע"ו (2015/16).

הציונים בבחינת הבגרות באנגלית של סטודנטים חדשים בתשע"ח (2017/18)

רמת האנגלית של הסטודנטים התבססה על הציון המשוקלל הגבוה ביותר שקיבלו הסטודנטים בבחינת הבגרות באנגלית. מידע זה התקבל ממשרד החינוך, והתייחס רק לסטודנטים שנבחנו בבחינת בגרות באנגלית במסגרת לימודיהם בתיכון. ציוני הבגרות הוצלבו עם המידע הקיים בלמ"ס על סטודנטים בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18). ציוני הבגרות המשוקללים כוללים את הבונוסים האלה: לנבחנים ברמת 4 יח"ל ניתן בונוס של 12.5 נקודות, ולנבחנים ברמת 5 יח"ל ניתן בונוס של 25 נקודות. הציונים שאליהם מתייחסת ההודעה הם הציונים הסופיים, כלומר שקלול של ציון הבחינה והבונוס הרלוונטי. ההתייחסות היא לכל רמות יחידות הלימוד (3, 4, 5) ללא הפרדה ביניהן. ההתייחסות הייתה רק לציונים הגבוהים מ-40 נקודות, כך שטווח הציונים שבו עסקה ההודעה היה 40-125.

ציוני בחינות המיון באנגלית של סטודנטים חדשים לתואר ראשון בתשע"ו (2015/16)

רמת האנגלית של הסטודנטים התבססה על הציון הגבוה ביותר שהשיגו בשלושת סוגי בחינות המיון האלה: פסיכומטרי (החלק של האנגלית בלבד), אמיר"ר, ואמיר"ם. בחינות אלו מועברות ונבנות על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (מאל"ו). הציונים של הנבחנים בבחינות הפסיכומטרית אמיר"ר ואמיר"ם התקבלו מהמרכז הארצי לבחינות ולהערכה, וכללו נתונים מהשנים 2010-2015. הציונים בבחינה הפסיכומטרית התקבלו מהמרכז הארצי לבחינות ולהערכה, וכללו נתונים מהשנים 1991-2015.

מכיוון שהמידע שהתקבל לא היה עדכני לשנת הלימודים האחרונה, הוא הוצלב עם המידע הקיים בלמ"ס על סטודנטים שלמדו לראשונה בשנת תשע"ו (2015/16).

קיימת אפשרות לגשת כמה פעמים לכל אחת מהבחינות הללו, ולכן נלקח הציון הגבוה ביותר. בנוסף על כך, אם הסטודנט ניגש ליותר מסוג בחינה אחת, נלקח הציון הגבוה מבין הבחינות.

בחינות אלו נועדו לאפשר למוסדות הלימוד למיין את הסטודנטים ולעמוד על רמת ידיעותיהם של המועמדים בשפה האנגלית, לצורך שיבוצם בקורסי החובה באנגלית או מתן פטור מהם. הבחינה בודקת את השליטה בשפה האנגלית ברמה אקדמית, כפי שהיא באה לידי ביטוי בקריאת קטעי טקסט והבנתו.

בחינת אמיר"ר מתבצעת באופן ידני על דף נייר במבנה של שאלות אמריקאיות. סולם הציונים בבחינה זו הוא 150-250 (שהומר לסולם של 50-150).

בחינת אמיר"ם גרסה ממוחשבת, סולם הציונים בבחינה זו הוא 50-150.

הבחינה הפסיכומטרית מורכבת משלושה תחומים: חשיבה מילולית, חשיבה כמותית ואנגלית. בהודעה זו נתמקד רק בחלק השלישי, שבו נבדקת השליטה בשפה האנגלית. סולם הציונים בכל אחד מהתחומים, הוא 50-150, אך

הציון הכללי נע בין 200-800. המשקל של החלק הכמותי והחלק המילולי גדול מזה של החלק הבוחן את הידע בשפה האנגלית.

פטור באנגלית - הציון בבחינות המיון הללו קובע את רמת הסטודנט באנגלית, ובכמה קורסים עליו להשתתף. מאחר שבבחינת אמיר, סולם הציונים גבוה ב-100 נקודות מסולם הציונים של בחינת אמיר"ם ומבחינת הפסיכומטרי (אנגלית), ההתייחסות הינה בהתאם.

לצורך השוואה בין הציונים בשלושת הבחינות, הופחתו 100 נקודות מהסולם של בחינת אמיר"ר, וכך התקבלו סולם ציונים אחיד לשלושת סוגי הבחינות.

טווח הציונים בחלק האנגלית בבחינה הפסיכומטרית הוא 50-150, וברוב המוסדות האקדמיים, החלוקה היא כזאת:

- ציון של 100 ומטה - משמעותו שהסטודנט יצטרך ללמוד 3 קורסי אנגלית במהלך התואר.
- מעבר לכך, לכל מוסד לימוד יש סף קבלה הנקבע על ידו, ובמוסדות רבים אי אפשר להתקבל ללימודים אקדמיים עם ציון הנמוך מ-85 נקודות.
- ציון בטווח של 101-120 - משמעותו שהסטודנט יצטרך ללמוד שני קורסי אנגלית במהלך התואר.
- ציון בטווח של 121-133 - הסטודנט יצטרך ללמוד קורס אנגלית אחד במהלך התואר.
- ציון של 134 ומעלה: הסטודנט יקבל **פטור מלימודי אנגלית**.

שיפור השליטה באנגלית בקרב סטודנטים לתואר ראשון בשנה השנייה ללימודיהם, תשע"ד (2013/14)

חלק זה של ההודעה התבסס על נתונים מתוך סקר השכלה גבוהה שנערך בקרב סטודנטים לתואר ראשון בשנת תשע"ד (2014/13). הסקר כלל דיווחים סובייקטיביים של הסטודנטים לגבי מידת השליטה שלהם באנגלית בשנה ב ללימודיהם האקדמיים.

במסגרת שאלון סגור, נשאלו הסטודנטים:

"באיזו מידה שיפרו עד כה הלימודים לתואר ראשון את כישוריך בתחום שליטה בשפה האנגלית?"
לסטודנטים הייתה אפשרות לבחור באחת מבין 4 התשובות האלה:
"במידה רבה מאוד", "במידה רבה", "במידה מועטה" או "בכלל לא".

הקשר בין ציוני בחינות הבגרות באנגלית לבין ציוני בחינות המיון באנגלית

בחלק זה נבחן הקשר בין רמת האנגלית כפי שהיא השתקפה בבחינת הבגרות באנגלית לבין רמת האנגלית כפי שהיא השתקפה בבחינות המיון האנגלית (פסיכומטרי, אמיר"ר ואמיר"ם). גם חלק זה מתמקד בסטודנטים חדשים לתואר ראשון במוסדות להשכלה גבוהה בישראל בשנת תשע"ו (2015/16).

סטודנט חדש: סטודנט שלומד לראשונה במערכת ההשכלה הגבוהה (לא כולל האוניברסיטה הפתוחה).

תואר אקדמי ראשון: כולל תארים כגון B.Ed., B.Tech., B.Sc., B.A.

הנתונים בהודעה זו אינם כוללים את נתוני האוניברסיטה הפתוחה. לאוניברסיטה הפתוחה מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה. דבר זה בא לידי ביטוי בקבלה פתוחה ללימודי תואר ראשון (ללא דרישות מוקדמות) ובגמישות בבחירת מסלול הלימודים האישי ומשך זמן הלימודים.

תחום לימוד הוא התחום שאליו משויך מקצוע הלימוד הראשון של הסטודנט לתואר ראשון.

כל הסטודנטים במכללות האקדמיות לחינוך למדו בתחום החינוך וההכשרה להוראה.

מקצועות הלימוד קובצו לפי התחום המדעי שאליו הם משתייכים.

מקצוע לימוד - חוג לימוד. מי שלמד שני מקצועות לימוד, נכלל בכל אחד מהם.

קבוצת אוכלוסייה ודת: אוכלוסיית ה"יהודים והאחרים" כוללת: יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים שאינם מסווגים לפי דת במרשם האוכלוסים. האוכלוסייה הערבית כוללת: מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים.

מוסדות לימוד

בשנת תשע"ח (2017/18) היו 62 מוסדות להשכלה גבוהה: 9 אוניברסיטאות, 32 מכללות אקדמיות ו-21 מכללות אקדמיות לחינוך.

אוניברסיטאות: האוניברסיטה העברית בירושלים; הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל; אוניברסיטת תל אביב; אוניברסיטת בר-אילן; אוניברסיטת חיפה; אוניברסיטת בן גוריון בנגב; מכון ויצמן למדע; אוניברסיטת אריאל בשומרון. **לאוניברסיטה הפתוחה** מאפיינים המייחדים אותה מיתר המוסדות להשכלה גבוהה. הדבר בא לידי ביטוי בתהליכי הקבלה של הסטודנטים ובמהלך לימודיהם, בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים ועוד. לפיכך, הנתונים בהודעה זו אינם כוללים את נתוני האוניברסיטה הפתוחה, מלבד במקומות שבהם מצוין דבר זה בפירוש עם זאת, השאיפה היא לשלב את נתוני האוניברסיטה הפתוחה בסטטיסטיקה השוטפת של המוסדות להשכלה גבוהה, תוך התייחסות לייחודיותה.

מכללות אקדמיות

מכללות אקדמיות מתוקצבות: מכללות המתוקצבות על ידי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה. **מכללות אקדמיות לא-מתוקצבות:** מכללות שאינן מתוקצבות על ידי הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה.

בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) היו 20 מכללות אקדמיות מתוקצבות: המרכז האקדמי רופין; שנקר – בית ספר גבוה להנדסה ולעיצוב; בצלאל – אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים; האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים; המרכז האקדמי לב; מכון טכנולוגי חולון; המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה; המכללה האקדמית של תל-אביב יפו; המכללה האקדמית הדסה ירושלים; המכללה האקדמית תל חי; המכללה האקדמית עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן; המכללה האקדמית ספיר; אפקה – המכללה האקדמית להנדסה בתל-אביב; המכללה האקדמית

להנדסה סמי שמעון; עזריאלי- המכללה האקדמית להנדסה ירושלים; המכללה האקדמית אשקלון; המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן; המכללה האקדמית צפת; המכללה האקדמית אחווה; המכללה האקדמית גליל מערבי; **בשנת הלימודים תשע"ח (2017/18) היו 13 מכללות אקדמיות לא מתוקצבות:** המסלול האקדמי - המכללה למנהל; המכללה האקדמית נתניה; המרכז הבינתחומי הרצליה; מכללת שערי משפט – המכללה ללימודי משפט; המרכז האקדמי למשפט ולעסקים; הקריה האקדמית אונו; מכון שכטר למדעי היהדות; המרכז האקדמי פרס; המרכז ללימודים אקדמיים באור יהודה; המרכז האקדמי כרמל; המכללה האקדמית לישראל ברמת-גן; המכללה האקדמית לחברה ואמנויות; המרכז האקדמי שלם.

מכללות אקדמיות לחינוך

מוסדות אשר הוכרו על ידי המועצה להשכלה גבוהה, והוסמכו להעניק תואר אקדמי בחינוך (M.Ed., B.Ed.)
(M.Teach.):

בשנת הלימודים תשע"ז (2017/18) היו 21 מכללות אקדמיות לחינוך: "אמונה" - המכללה האקדמית להוראת האמנות ולחינוך, מיסודן של מכללות אפרתה ואמונה; "חמדת הדרום" – המכללה התורנית לחינוך; אורות ישראל, מכללה אקדמית לחינוך מיסודן של מכללת אורות ישראל ומכללת מורשת יעקב; אלקאסמי – מכללה אקדמית לחינוך; המכללה האקדמית בית-ברל; המכללה האקדמית הדתית לחינוך שאנן; המכללה האקדמית הערבית לחינוך בישראל – חיפה; המכללה האקדמית הרצוג מיסודן של מכללת ליפשיץ ומכללת הרצוג; המכללה האקדמית לחינוך "תלפיות"; המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון; המכללה האקדמית לחינוך ולספורט אוהלו בקצרין; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש א. ד. גורדון; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין; המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי; המכללה לחינוך גופני ולספורט ע"ש זימן במכון וינגייט; המרכז האקדמי לעיצוב ולחינוך ויצו – חיפה ע"ש נרי בלומפילד; מכללה אקדמית לחינוך "אורנים"; מכללה ירושלים; מכללת לוינסקי לחינוך (כולל המדרשה למוסיקה); מכללת סכנין להכשרת עובדי הוראה; סמינר הקיבוצים – המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאומנויות.

בימים אלו מקודם מהלך לאיחוד מכללות אקדמיות לחינוך בין לבין עצמן או בין לבין מכללה אקדמית או אוניברסיטה, וזאת כחלק ממהלך של מעבר מכללות אקדמיות לחינוך לאחריות הוועדה לתכנון ותקצוב (ות"ת).